

Vónleyst orðaskifti

Tað er nærum vónleyst at hava eitt rættuligt orðaskifti við Ellint Abrahamson, sum er formaður i Føroya Skipara- og Navigatørfelag og tað er nog mikið við einum dømi fyri at lýsa hetta:

Um fritíðarlonina sigur hann, at «tað er Føroya Skipara- og Navigatørfelag, ið hevur útvegað skiparum og stýrimonnum a trolarum til ísfisk og saltfisk fritíðarlonina. At FF so hevur útvegað hesum bolki av dekkarum fritíðarlon seinni, sama ár ella árið eftir, er bara at fegnast um.» Veruleikin er hesin:

I mongt ár i 50-unum ríddist FF fyri at útvega fiskimonnum fritíðarlon. Hetta eydnaðist i 1959 og umfataði nýggja skipanin allar umboðar skipara. Á tveimum veiðihættum vóru tó eisini bestamenn og maskinmenn undantiknir. Hetta var i sáttmálanum fyri teir gomlu síðutrolsaltfiskatrolarunum, sum fóru i søguna fyrst i 70-unum. Hin sáttmálin var ein ísfiskasáttmáli, sum var grundaður á sølu i Bretlandi, tí manningin fekk sín part i mun til tey pund, veiðan var seld fyri. Hesin sáttmáli hevur i hvussu er ikki verið nýttur síðan 60-ári. Tann ver-

andi sáttmáli fyri saltfiskatrolarar varð gjørdur i 1966 og fyri ísfiskatrolarar i 1972, og her komu besta- og maskinmenn undir okkara reglur um fritíðarlon.

Tað er rætt, at FSN i 1972 gjørdi sáttmála um fritíðarlon fyri teir, sum «ikki vóru undir aðrari skipan». Hesin sáttmáli útvegaði skiparum fritíðarlon av einum parti, men fyri bestamenn fekk henda reglan als ongan tyding, tí sum sagt var onnur veiðan við at fara i søguna, meðan hin langt síðan var farin.

So FSN hevur ongum bestamenni i dag útvegað nakra fritíðarlon, og er útleggingin hjá EA sera langt frá veruleikanum.

Tað besta ein kann siga um hetta er, at maðurin als ikki veit, hvat tað er hann úttalar seg um.

Loyvt ella ikki loyvt!

FSN hevur við verandi leiðslu synt FF eina rættuliga illvild. Eitt er tað, at EA i síni skiving um fritíðarlonina hevur eins «gott» innlit i málið sum i sáttmálanum. Men tað skal her verða átalat, at hann mestsum ror uppundir, at landsins myndugleikar ganga móti sín-

um egnu lögum. Hetta er sjálvsagt púra úr vón og viti, og skal eg bert leggja afturat, at FSN ikki hevur vent sær til okkara i hesum máli. Tað tykist eisini sum at FSN uppá forhend tekur støðu og handlar i einum máli, sum teir sjálvir hava lagt fyri rættin. Hvat við at biða, til dómur er fallin.

Ger FF einki fyri bestamenn?

Síðan verður eisini burturforklárað, at FF hevur útvegað bestamonnum nakrar sømdir. Her skal bert eitt dømi nevast. FF hevur við dagstudninginum i 1988 útvegað skipara, stýrimonnum, maskinmonnum, kokki og dekkara á einum miðalistfiskatrolara eina øking i inntøkuni uppá kr. 10.000. Hvat hevur FSN egentliga gjørt?

Orsøkin?

Orsøkin til hesa herferð móti FF, sum her bert kann viðgerast i stuttum, er helst tann, at FSN, sum áður var eitt fiskimannafelag, nú stórt sæð er yvirtikið av yvirmonnum á farma-, strandfara- og vaktarskipum, sum ikki hava mong felags áhugamál við fiskimenn. Fiskimenn er i nevndini umboð-

aðir av einum reiðara, sum vist hevur verið skipari i mongt ár, og av einum høgtlöntum trolaraskipara.

At áhugamálini her eru væl røkt sæst best av tí, at i mun til inntøkuna rindar lægstlönti besti-maðurin einar triggjar ferðir so høgt limagjald sum hægstlönti skiparin.

Leiðin frammyvir?

FF hevur mangan vist á, at feløgini, sum umboða manningina á fiskiskipum, mugu draga eina linu. Øll feløgini hava ein felags fiskipart, sum er grundarlag fyri eykalønnum hjá yvirmonnum. Og tað kann ikki burturforklárast, at tað felag, sum virkar fyri at bæta um hendan partin, iroknað studningar, er FF. Tiskil fáa allir umboðgagn av virkseminum hjá FF.

Ti kann tað ikki hava nakran áhuga hjá nøkrum, og heldur ikki hjá bestamonnum á fiskiskipum, at gera FF veikari.

Og tað er um hetta at stríðið stendur!

Óli Jacobsen

Burturvið at vænta meirinntøku til landskassan í ár

Vegna stóru uttanlandsskuldina skal núverandi samgonga seta ymisk tiltøk i verk. Imillum annað eru ætlanir um lonarsteðg á arbeiðsmarknaðinum. Samstundis skal ein uppsparing við móguligum skattalætta gevast sum kompensasjon.

Nú gjørdi okkara figgjarmálaraðharri herfyri i samrøðu við fjölmiðlarnar vart við, at hann ikki hevði tær

stóru fyrirreytnar, tá tað snúði seg um figgjari-viðurskifti, og helst var hann á goðari leið i hesi meting.

Eitt kunnu vit so øll verða samd um, at ongantíð i nýggjari tíð hava vit upplivað eitt so áhaldandi illveður sum hesar seinastu triggjar mánaðarnar, hetta hevur gjørt seg galdandi bæði á sjógv og landi.

Fylgjurnar hava sum vera man verið ógviligar, við fleiri túsund skaðatilburðum bæði á hús og virkisbygningar. At tað ikki samstundis er hendur stórar folkaskaði má sigast at vera undrunarvert. Meginpartin av tíðini hevur okkara fiskiflót verið so nógv tarnaður av illveðri, at alt virksemin i sambandi við fiskivinnuna hevur ligið stilt.

Sostatt hevur stórt arbeiðsloysi verið um alt landið, og skal tað ikki serliga stórt hugflog til

fyri at ásanna, at møguleikarnir hjá tímaløntum, at fáa bara eina inntøku á hægð við tað tey forvnu seinasta ár, eru smáir, fyri ikki at siga eingir.

Tað er tí púra burturvið, tá sitandi samgonga i metingum sínum væntar eina rættuliga stóra meirinntøku i landskassan i hesum figgjari-árinum av hækkingi skatti, samstundis sum landsstýrið nú um dagarnar kallaði verkamannafelagini til fundar, har harraboðini til verkafelagini vóru: eingin lonarhækking. Tá so sama landsstýrið sigur seg skula leggja uppskot fram um uppsparing við skattafyrirgivingi, so er tað snøgt sagt at halda folk fyri gjøldur, tí hvør er tað, sum skal spara upp, tað verða so ikki tey mongu, sum i 1/4 ár hava gingið uttan arbeiði og sum landsstýrið nú skal geva stein oman á byrðu

við lonarsteðgi, soleiðis at hesi fólk ongan sum helst møguleika hava fyri at forvinna tað aftur, sum tey mistu, orsakat av ódnarveðrinum i vetur.

Henda samgongan, sum varð skipað 18. januar hevur orsakað innanhýsis trupulleikar, mestsum gingið i tóngongd síðani, og helst verður neyðugt at fáa nýggja manning út i Tinganes, um samgonguni skal verða liv lagað. Livst so spyrst.

Frank Davidsen

— Landsstýrið sigur tað fer at leggja uppskot fram um uppsparing við skattafyrirgivingi. Tað er snøgt sagt at halda fólk fyri gjøldur, tí hvør er tað, sum skal spara upp, tað verða so ikki tey mongu, sum i 1/4 ár hava gingið uttan arbeiði og sum landsstýrið nú skal geva stein oman á byrðu við lonarsteðgi, skrivur Frank Davidsen m.a. i greinini